

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 2T/9/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7218010885
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Paranič
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2019:7218010885.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II, samosudcom JUDr. Tomášom Paraničom na hlavnom pojednávaní konanom 7. februára 2019 v trestnej veci obžalovaného G. U., pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zákona, takto

rozhodol:

Súd obžalovaného :

G. U., nar. XX.XX.XXXX v K., trvale bytom D. č. XXXX/X, K., adresa na doručovanie písomností na R. XX, XXX XX Y.

podľa § 285 písm. b/ Tr. poriadku o s l o b o d z u j e spod obžaloby

Okresného prokurátora Košice II zo sp. zn. 1Pv 201/2018/8803 zo dňa 21.6.2018, ktorá mu kládla za vinu, že v Košiciach a inde si neplní vyživovaciu povinnosť k svojmu synovi G. D., nar. XX.XX.XXXX, hoci táto mu vyplýva zo Zákona o rodine, a výška ktorej mu bola určená na základe rozsudku Okresného súdu Košice I, sp. zn. 35C 255/2015 prispievať sumou vo výške 140,- Eur mesačne, túto si však úmyselne pravidelne neplní, a tak dlhuje za obdobie od októbra 2017 doposiaľ do rúk matky G. sumu vo výške najmenej 2.337,33,- Eur,

t e d a

najmenej tri mesiace v období dvoch rokov neplnil z nedbanlivosti zákonnú povinnosť vyživovať iného

č í m m a l s p á c h a ť

prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zákona,

pretože skutok nie je trestným činom.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II podal dňa 22.6.2018 na tunajší súd obžalobu vedenú pod č. k. Pv 1 Pv 201/18/8803-3 na obvineného G. U. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zákona.

Na hlavnom pojednávaní bolo vykonané dokazovanie výsluchom obžalovaného, svedkyne G. S.. Na návrh prokurátora bola prečítaná výpoveď obžalovaného z prípravného konania na čl. 13-19 zo dňa 25.4.2018. Taktiež boli aj listinné dôkazy a to rozsudok Okresného súdu Košice I, sp.zn. 35C/255/2015

zo dňa 20.7.2017, uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp.zn. 7Cop/37/2018 zo dňa 31.7.2018, uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 8Cop/77/2016 zo dňa 4.4.2016, rodný list dieťaťa na č.l. 8, 36, odpis RT, výpis priestupkov na č.l. 36, správy z č.l. 37, mzdový list za rok 2017 na č.l. 40, správa ÚPSVaR na č.l. 42-43, sociálnej poisťovne na č.l. 44, mzdový list za obdobie od 01-06/2018, dohoda o pracovnej zmluve zo dňa 1.1.2019, doklady o úhrade od 06/2017, 06/2018, 11/2018, 1/2019, zápisnicou o pojednávaní Okresného súdu Košice I, sp.zn. 35C/255/2015 zo dňa 14.12.2018, a 31.1.2019.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní konanom dňa 13.12.2018 vyhlásil, že je podľa § 257 ods. 1 písm. a/ Tr. poriadku je nevinný a to pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zákona na skutkovom základe uvedenom v obžalobe Okresnej prokuratúry Košice II zo dňa 21.6.2018, sp. zn. 1Pv 201/18/8803. Ďalej na hlavnom pojednávaní využil svoje právo a odmietol vypovedať. Z jeho výpovedi z prípravného konania je zrejmé, že si je vedomí svojho nedoplatku na výživnom, pričom platí pravidelne 80 eur k 15 dňu v mesiaci na účet oprávnenej p. S.. Viac nie je v tejto dobe schopný splácať a z tohto dôvodu má za to, že spláca výživné v najvyššej možnej miere. Pracuje v obchode očná optika na polovičný úväzok, pričom jeho plat je 239 eur mesačne. Žiaden ďalší príjem nemá, nepoberá žiadne sociálne dávky ani dávky v hmotnej núdzi. Snaží si nájsť zamestnanie, nevie sa však zamestnať. Nevlastní žiaden majetok, či už hnuteľný alebo nehnuteľný a býva u svojej priateľky v jej súkromnom byte. Svoj byt musel predať aby zaplatil svoje dlhy. Chce vzniknutú situáciu riešiť, ale v momentálne nie je schopný vzniknutý dlh vyplatiť. Na Okresný súd Košice I podal žiadosť na zníženie výživného. Zároveň uviedol, že aj na výživné, ktoré teraz platí si občas musí požičať. Ako náhle bude jeho finančná situácia lepšia, je ochotný vzniknutý dlh okamžite zaplatiť. Vo svojej záverečnej reči uviedol, že skutočnosti ohľadom jeho príjmu a platu sú pravdivé. Osemdesiat eur mesačne je maximum čo zvláda platiť a aj to na hranici. Ak by mal viac dal by viac.

Ďalej bola na hlavnom pojednávaní vypočutá aj svedkyňa G. S., ktorá je matkou maloletého. Uviedla, že obžalovaný platí výživné vo výške 80 eur od roku 2016 na jej účet, t.j. odkedy mu bola táto povinnosť určená neodkladným opatrením. S tým, že predtým výživné neplatil. Ďalej uviedla, že Okresný súd Košice I, rozsudkom zo dňa 20.7.2017 určil vyživovaciu povinnosť vo výške 140 eur mesačne ako aj dlžné výživné vo výške 1917,33 eura. Otec naďalej platil len 80 eur mesačne, pričom ani ju ani syna nekontaktuje. Ďalej podrobne popísala zdravotné problémy dieťaťa ako aj potrebu zvýšenej starostlivosti o neho. Uviedla, že je výživné vo výške 80 eur nepostačuje, pričom náklady len na stravné, nakoľko má dieťa špeciálnu diétu predstavujú sumu 215-250 eur mesačne. Zdravotná starostlivosť čo sa týka návštevy lekárov vyjde na 60 eur mesačne, škôlka 20 eur mesačne, lieky a vitamíny, krémy približne 100 eur mesačne. Do marca 2019 poberá rodičovský príspevok v sume 214 eur, rodičovský prídavok v sume 23 eur, a opatrovateľský príspevok vo výške 364 eur, nakoľko žije so svojou matkou, ktorá má zdravotné problémy. Dlžné výživné uviedla že je do augusta 2018 vo výške 2677,33 eura + doplatok zo sumy 140 eur, keďže obžalovaný jej zasiela sumu len vo výške 80 eur. Ďalej uviedla, že obžalovaný jej poskytol 1800 eur, keď bola tehotná a to na náklady súvisiace s tehotenstvom. Jej dieťa netrpelo nedostatkom výživy, zaobstarala mu všetko čo potrebuje aj na úkor toho, že sa zadlžila. Má dlh vo výške 2500 eur, ktorý spláca mesačne vo výške 113 eur. Na obžalovaného podala aj návrh na vykonanie exekúcie na základe rozsudku 35C/255/2015 zo dňa 20.7.2017 avšak od obžalovaného neboli žiadne peniaze vymožené.

Uznesením Okresného súdu Košice I sp.zn. 35C/255/2015-50 zo dňa 12.11.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 8CoP/77/2016 zo dňa 4.4.2016 (ďalej aj „predbežné opatrenie“) súd vo výroku o výživnom rozhodol, že Slavomír Takáč je povinný predbežne prispievať na výživu maloletého dieťaťa G. S. sumou 80 eur mesačne, ktoré je povinný platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred matke dieťaťa.

Rozsudkom Okresného súdu Košice I, sp.zn. 35C/255/2015 zo dňa 31.7.2018 (ďalej aj „rozsudok“) súd rozhodol, a to tak, že vo výroku I. určil, otcovstvo G. U. k maloletému dieťaťu G.. Vo výroku II. zveril maloletého do starostlivosti matky. Vo výroku 3. určil G.i povinnosť prispievať na výživu maloletého G. S. do budúcnosti sumou 140 eur mesačne, splatnou vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred k rukám navrhovateľky - G. S.. Vo výroku IV. určil povinnosť otca zaplatiť výživné za obdobie od 8.4.2015 do 31.7.2017 vo výške 1917,33 eura, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Uznesením Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 7CoP/37/2018 z 31.7.2018 súd zrušil rozsudok Okresného súdu Košice I, sp.zn. 35C/255/2015 zo dňa 31.7.2018 v napadnutom výroku o určení

výživného, súvisiacom výroku o dlžnom výživnom, ako aj trovách konania (III, IV a V výroku) a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Zo správy ÚPSVaR Košice z 11.4.2018 je zrejmé, že obžalovaný nie je ani nebol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nepoberal dávku v hmotnej núdzi.

Zo správy sociálnej poisťovne z 6.4.2018 je zrejmé, že v období od 1.12.2015 je evidovaný ako zamestnanec - pravidelný príjem u zamestnávateľa PK-ST s.r.o. Od 1.10.2017 doposiaľ nepoberal dávky v nezamestnanosti, nemocenské dávky, ani žiaden druh dôchodku.

Z výpisom predložených obžalovaným je zrejmé, že od mesiaca 06/2017 do mesiaca 06/2018, 11,12/2018, 01/2019 pravidelne posielala sumu 80 eur na účet oprávnenej G. S.. Oprávnená však potvrdila, že sumu 80 eur obdržala aj za kalendárne mesiace 07 až 10-2018.

Zo mzdového listu za obdobie od 1/2018-06/2018 poberal obžalovaný čistú mzdu za mesiac 01/2018 129,90 eura, 2. 129,90 eura, 3. 251,14 eura, 4. 251,14 eura 5. 277,79 eura, 6. 255,94 eura.

Zo mzdového listu za rok 2017 je zrejmé, že G. U. poberal čistú mzdu za mesiace 1-6/2017, 9,10,11 sumu vo výške 114,32 eura mesačne, za mesiac 07/ 112,66 eura, 8 115,87, 12 - 112,63 eura.

Z dohody o zmene pracovnej zmluvy z 22.1.2019 medzi zamestnávateľom PK-ST, s.r.o. a zamestnancom G. U. je zrejmé, že došlo k zmene pracovnej zmluvy so vznikom pracovného pomeru dňa 1.12.2015 a to od 1.1.2019 a to v tom, dohodnutej mzde vo výške 315 eur mesačne.

Z rodného listu na č.l. 8 je zrejmé, že Otec G. S. je neuvedený.

Zo zápisníc o pojednávaní Okresného súdu Košice I, sp.zn. 35C/255/2015 zo dňa 14.12.2018, a 31.1.2019 je zrejmé, že doposiaľ nebola výška výživného určená, pričom pojednávanie bolo odročené na 28.3.2019.

Podľa § 207 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z.z. Trestného zákona (ďalej len „TZ“) kto najmenej tri mesiace v období dvoch rokov neplní, čo aj z nebanlivosti, zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrovávať iného, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil nasledovné:

Predbežným opatrením Okresného súdu Košice I sp.zn. 35C/255/2015-50 zo dňa 12.11.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 4.4.2016, sp.zn. 8Cop/77/2016, právoplatným dňa 29.4.2016 súd rozhodol, že G. U. je povinný predbežne prispievať na výživu maloletého dieťaťa G. S. sumou 80 eur, ktoré je povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred matke dieťaťa (G. S.). Na základe rozsudku Okresného súdu Košice I sp.zn. 35C/255/2015 súd rozhodol výrokom I. o určení otcovstva G. U. k maloletému G. S., II. o zverení maloletého do starostlivosti matky, III. o určení vyživovacej povinnosti obžalovaného vo výške 140 eur mesačne, IV. o dlžnom výživnom za obdobie od 8.4.2015 do 31.7.2017 vo výške 1917,33 eura, V. o trovách konania. Právoplatnosť a vykonateľnosť nadobudol tento rozsudok dňa 24.10.2017 len vo vzťahu k výrokom I, II. V. V zmysle § 44 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) výrok III. bol predbežne vykonateľný. Nakoľko obžalovaný ako aj oprávnená podali odvolanie voči výrokom III. a IV rozsudku Krajský súd v Košiciach uznesením sp.zn. 7CoP/37/2018 z 31.7.2018 zrušil predmetný rozsudok vo vzťahu k týmto výrokom.

Ďalej je z vykonaného dokazovania je zrejmé, že obžalovaný G. U. od kalendárneho mesiaca 04/2016 (od právoplatnosti predbežného opatrenia o určení vyživovacej povinnosti) sumu 80 eur mesačne k rukám oprávnenej. Túto výšku platil naďalej aj napriek tomu, že súd rozhodol rozsudkom o zvýšení výživného na sumu 140 eur mesačne, s vykonateľnosťou od mesiaca 10/2017.

Obžaloba kládla G. U. za vinu, že si neplnil vyživovaciu povinnosť, ktorá mu vyplýva na základe zákona o rodine, a ktorá bola určená na základe rozsudku Okresného súdu Košice I, sp. zn. 35C/255/2015 za obdobie od októbra 2017 doposiaľ (obžaloba podaná na súd 22.6.2018), pričom dlžné výživné bolo vo výške 2337,33 eura. Do tejto dlžnej sumy bolo obžalovanému G. U. zarátané aj dlžné výživné za obdobie od 8.4.2015 do 31.7.2017 vo výške 1917,33 eura, aj keď mu súdom bola táto povinnosť uložená do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku, pričom v čase podania obžaloby tento výrok nenadobudol právoplatnosť. Ďalej súd k dlžnému výživnému uvádza, že obžalovanému bolo

určené otcovstvo k dieťaťu rozhodnutím súdu, ktoré nadobudlo právoplatnosť až dňa 24.10.2017 (výrok I. rozsudku Okresného súdu Košice I sp.zn. 35C/255/2015 z 20.7.2017). Súd je toho názoru, že obžalovanému nemožno klásť za vinu neplatenie výživného na maloletého syna za obdobie predchádzajúce rozhodnutiu súdu o určení otcovstva. V tejto súvislosti súd poukazuje tiež na ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej trestnú zodpovednosť osoby pre zanedbanie povinnej výživy možno vyvodiť len za okolností, akých tomu bolo v danom prípade, iba pokiaľ bola táto osoba právoplatným rozhodnutím súdu určená za otca dieťaťa /viď primerane R 33/1979/. Neplnenie výživného určeného na základe predbežného opatrenia v rámci konania o určení otcovstva trestnú zodpovednosť rovnako nezakladá /primerane R 18/1984/. Vzhľadom na vyššie uvedené takto spätne súdom určené výživné za obdobie v ktorom nebolo určené otcovstvo rozhodnutím súdu nezakladá trestnú zodpovednosť, aj keď táto povinnosť bola stanovená v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku z 20.7.2017. Súd len podotýka, že výrok o dlžnom výživnom bol zrušený uznesením Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 7CoP/37/2018 z 31.7.2018 nakoľko bolo dlžné výživné prvostupňovým súdom určené nesprávne.

Rozhodnutím súdu o výške výživného vydaným v civilnom konaní (rozsudok Okresného súdu Košice I, sp.zn. 35C/255/2015z 20.7.2017) nie je súd v trestnom konaní, pri rozhodovaní o trestnom čine zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Tr. zák. viazaný, navyše v danom prípade došlo aj k jeho zrušeniu vo výroku o bežnom výživnom. Vyživovacia povinnosť obžalovaného voči maloletému dieťaťu vyplýva v danom prípade zo zákona o Rodine č. 36/2005 Z.z. v z.n.p., ako aj predbežného opatrenia (určená uznesením Okresného súdu Košice I sp.zn. 35C/255/2015-50 zo dňa 12.11.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 4.4.2016, sp.zn. 8Cop/77/2016) od mesiaca 10/2017 (právoplatné určenie otcovstva rozhodnutím súdu) do vyhlásenia rozhodnutia súdu (7.2.2019) vo výške 80 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky dieťaťa. Súd tak ako predbežnú otázku / z hľadiska konštatovania, že žalovaný skutok je trestným činom/ hodnotil majetkové pomery obžalovaného v rozhodnom čase za účelom ustálenia výšky výživného, ktoré je povinný platiť pričom v tomto smere považoval výšku vyživovacej povinnosti stanovenú rozhodnutím súdu v predbežnom opatrení vo výške 80 eur mesačne za primerané reálnym možnostiam a schopnostiam obžalovaného. Obžalovaný počas tejto doby platil oprávnenej výživné na jej účet vo výške 80 eur mesačne, a teda vyživovaciu povinnosť si plnil. Je však potrebné uviesť, že uvedené závery z trestného konania neznamenajú prieskum rozhodnutí súdov v civilnom procese, ani ich zrušenie či zmenu. Rozhodnutia o výživnom z civilného procesu zostávajú naďalej právoplatnými a vykonateľnými, úvahami trestného súdu nie sú nijako dotknuté.

Na záver súd poukazuje v danom prípade na princíp subsidiarity trestnej represie podmieňujúci použitie trestného práva len ako prostriedku ultima ratio. Trestný zákon <<http://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=26&p=1022388&f=2>> nemôže byť donucovacím nástrojom tam, kde existujú efektívne inštitúty v réžii občianskeho práva alebo iného právneho odvetvia. V danom prípade prebieha konanie o určení výživného na Okresnom súde Košice I, a to už od roku 2015, kde doposiaľ nebola právoplatne určená výška bežného výživného. V rámci tohto konania bola výška bežného výživného určená len predbežným opatrením. Následne bežné výživné bolo určené výrokom I v rozsudku, pričom tento výrok bol predbežne vykonateľný, na základe čoho oprávnená podala aj návrh na exekúciu, avšak takto určené výživné bolo neskôr zrušené rozhodnutím krajského súdu. Oprávnenej nič nebráni podať v rámci civilného konania návrh na ďalšie predbežné opatrenie na zvýšenie výživného, v prípade ak došlo k zmene pomerov na základe ktorých bolo výživné určené skorším predbežným opatrením (naposledy bolo výživné určené vo výške 80 eur mesačne a to s právoplatnosťou od 29.4.2016). Súd je toho názoru, že v danom prípade civilné konanie má prednosť pred trestným a nemožno takýmto spôsobom „donucovať“ obžalovaného platiť výživné o ktorého výške doposiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté v civilnom konaní. Z tohto dôvodu súd nesúhlasí ani s tvrdením prokurátora, aby súd v trestnom konaní vyhodnocoval potencialitu príjmov obžalovaného a stotožnil sa s výškou výživného upraveného rozhodnutím Okresného súdu Košice I, sp.zn. 35C/255/2015 z 20.7.2017, ktoré bolo následne vo výroku o bežnom výživnom zrušené, nakoľko neboli preukázané všetky okolnosti relevantné pre rozhodnutie o výživnom pre maloleté dieťa.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomu rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia na Okresnom súde Košice II.

Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

Rozsudok môže odvolaním napadnúť prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku, obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný, alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody, zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní vecí. Rozsudok možno napadnúť odvolaním len v niektorej jeho časti alebo sa odvolania výslovne vzdať.

Za obžalovaného môže podať odvolanie aj jeho zákonný zástupca a obhajca a u mladistvého tiež orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.

Odvolanie má odkladný účinok.